

näkää paremmin sairaana kuin terveinä. En saanut mitään tuomiota, vaan pääsin aivan vapaaksi. Olin hirvein heikko kun pääsin vapaaksi, olin heikko sielullisesti sekä ruumiillisesti, mutta siitä minä vähitellen aloin toipua. Minut valtaisi jälleen elämähalu, tahdoin päästä pois Suomesta jonnekin muuhun maahan, sillä inhosin tätä maata ja sen hallitusta. Hommasin jo kaikki valmiiksi, sijaan lähtöä Amerikkaan, mutta kun lähtöaika tuli, ei leimattu ulkomaan passia syystä kun olin ollut punakaartin sairaanhoitajattarena ja niin se lähtöni jäi.

Olen kirjottanut näin pitkälti kokemuksistani, en tiedä pääseekö tämä perille. Paljon enempi olisi vielä kerrottavana.

FORT BRAGG, CALIF.

Niistä aikain iltamista ei ole mitään mainittu vaikka ne on jo pidetty. Hyvin ne onnistuivatkin, eipä olisi paremmin voinut toivoakaan, varsinkin kun eivät kaikki osastokkaan naiset katsoneet hyväksi tuoda koria niihin markkinoihin. Toisilta paikkakunnilta tuotin useita koreja. Eräskin kori nousi 13 dollariin. Jos olisi ollut useampia koreja, olisivat tulot olleet paljon suuremmat. Puhdas tulo iltamista oli \$124.40.

Toverimme Antti Gronvall, joka tök. 4 p. iltana kotin tullessaan joutui pyörällijän alle, kuoli t. k. 3 p. Toveri Gronvallin pääluu rikkoutui pyörällijän hientä vastaan törmätessä ja veri vuoti vähin ennenkuin apua ohditin haamiaan ja sairaalaan vietyä hän ei enää tullut ollekaan tajuihinsa. Kovaosainen oli tämänkin raatajatoveri. Kaksi vuotta sitten löi puunoksa häntä metsässä päähän, haavottaan koko vaikeasti. Hän ei ollut vielääkään täysin parantunut siitä iskusta. Hän oli iältään noin 40 vuotias ja suuren perheen ainoa tuki ja turva.

Sairautta kuuluu olevan kaikenlaisia, joihin se vaihtelevista ilmoista. "Fluuhunkin" on kuollut ainakin yksi mies, en tiedä onko trautti jo nuuten kylässämmme tauonnut.

S. K.

Suomalaisen seuran työkokouksen

epäkohdista. Noiden tyytymättömyyttä synnyttävien epäkohtien poistaminen ja koko yhteiskuntajärjestelmän muuttaminen kaikkien yhteiskunnan jäsenten oikeuksia yhtiäisesti turvaavaksi vasta voi hävitä luokkavastakohdat ja luokkien välisen katkeran taistelun.

Vaikka vallassaolijat tässä ennen mallin vapaimmasta maassa panisivat toimeen vieläkin pirullisempaa vainoa järjestyneiltä työllisiltä kohtaan kuin ennen tsaarin aikaa Venäjällä, ei meidän silti pidä valpua toivotomuuteen. Meidän on vain kehoitettava luokkatietoisuuttamme, valmistettava itseämme, jotta me osaamme käyttää voimaamme oikein kaikissa niissä taisteluissa, joihin olemme otot meitä kulloinkin pakottavat.

S. S. Järjestön ylimääräisestä kokouksesta

ovat keskustelut ja päätökset tähän mennessä kaikkien tiedossa. Kauan kesti kokous ja paljon ja tärkeitä asioita olikin sen pohdittavana. Lehtiemme Raivaajan, Työmiehen ja Lapatoressa arvosteluun käytti kokous kolme päivää. Toveri ja Sakenet saivat osakseen vain muutamia puhevuoroja ja Peltto ja Koti sekä Toveritar jätettiin ponsivalokunnalle ilman arvostelua. Julaistakoon kokouksen yksimielisesti hyväksymä ponsi Toverittaren suhteen:

Kokous tunnustaa viime vuosina Toverittaren selväpiirteisellä tavalla selostaneen työläisnäisille

LASTEN JOULU 1919

ON VALMIS!

on jo valmis tilattavaksi. Tämänvuotinen Lasten Joulu on sanan täydessä merkityksessä Amerikan suomalaisten sosialistilasten oma julkaisu. Siinä on enemmän pikkutoverimme kuvia kuin useammassa edellisessä lasten julkaisussa yhteensä. Kaikkiaan siinä on 12 ihannelittolaisten ryhmäkuvaa. Paitsi lasten ryhmäkuvia on julkaisussa toista kymmentä kertomuksiin ja runoihin soveltuvaa kuvaa.

Lasten Joulu sisältää seuraavat kertomukset: PAINAJAINEN, kirj. Selma-täti; LYHYT ONNEN AIKA, kirj. Maiju-täti; ONNELLINEN JOULU, kirj. Svea-täti ja PESUKARHU, kirj. Aino. Julkaisu sisältää seuraavat runot: JUHLARUNO Ashtabulan s. s.-o. Ihanneliton juhliin, kirj. Mikael Rutanen; ÄIDILLE, kirj. Felix Hyske; MIEROLAINEN, kirj. A. F. J.; SUOMEN SOTAORPO, kirj. W. M. Mattson; TYTTÖSELLE, kirj. Jenny Trast, sekä Eemeli Rautiaisen kirjottamat kolme runoa: NUORTEN NOUSU, MUMMO ja TULEVA SANKARI. Myöskin on selostuksia Ihannelittolajien toiminnasta.

LASTEN JOULU MAKSAA 25 SENTTIÄ.

Kukaan pikku tovereista ei saa jäädä ilman tätä sisältörikasta lasten julkaisua, jonka kautta he tutustuvat satoihin nuoriin tovereihinsa. Siis jokaiselle lapselle LASTEN JOULU.

Ihannelittolaiset, kiireesti ottamaan tilauksia. Tilauksen saanti on nyt helppoa, kun tiedetään, että julkaisu on valmis lähetettäväksi heti kun tilauksia saapuu. Asiamiehille myönnetään 20 prosentin alennus 10 kpl, tai isommissa tilauksissa. Tehkää tilauksenne alla olevalla tilauslipulla.

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Allekirjottanut tilaa.....kpl. Lasten Joulu 1919. Rahaa seuraa mukana \$.....

NIMI.....

OSOTE.....

TORONTO, ONT., CAN.

Kiirettä ja atouhua on meillä torontolaisilla ollut äänestäessämme väkijoumia vastaan ja puolesta, vaan lopullinen tulos oli, että Ontario jää kuivaksi. Siis sillä alalla ei "business" vetele, kuten ehkä viinitrustit ajattelivat lähettäänsään kiihotuskirjeitä joka pirttiin. Kansa jo täälläkin rupeaa ajattelemaan omilla aivoiltaan eikä jonkun kiihotuksesta juokse päätään seisään. Sen hyvin huomaat Ontarion maakunta-parlamenttivaaleistakin, jossa voimasuhteet jatkautuivat seuraavasti: Yhdistyneillä farmareilla tulee olemaan parlamentissa 45 edustajaa, liberaaleilla 28, konservatiivisella hallituspuolueella 11 sekä yksi sotilaiden edustaja ja yksi itsenäinen liberaali.

sa 2 p. marrask. uutena jäsenenä yhtyi Mr. N. Wallin, Port Arthurista. Lausun hänet seuran puolesta tervetulleeksi.

Vapaus lehden asiamies luki asiamiesraportit, joista tuli selville, että Canadassa ilmestyvää Vapaus lehteä tulee kaupunkiin 176 kappatetta, Toveritarta 90. Eikö voitaisi tuota summaa kohottaa kymmenellä olisi niin rempseätä sanoa, että Torontoon tulee 100 Toveritarta! Se tulos ei olisi mikään vaikeus saavuttaa, jos jokainen nainen pitäisi velvollisuutenaan tilata Toverittaren.

Toveri J. Latvia halusi eroa valistuskomiteasta, joka hänelle myönnettiin ja tilalle tuli A. Rimpilä, jota toisella nimellä sanotaan "Pastoriksi."

Koska seuramme toiminta nykyään on kovin laimeata, niin päätimme samassa kokouksessa perustaa nuorisoseuran. Mikä sen nimeksi tulee, päätettiin kai alustavassa kokouksessa. Olen kovin asiaan innostunut ja samaa huomaan jokaisen silmistä sinä iltana. Jos nuoret nukkuvat, on se mielestäni samaa kuin jos aurinko olisi pilvien peitossa. Siis nuoret — koska en uskalla suutani avata kokouksissa, niin lausun mielipiteeni kirjottamalla, ja uskallan toivoa, ettei tämä mene paperikoriin, jota olen ruvennut pelkäämään*) — tämä vastaalkava nuorisoseura on kuin äsken syntynyt lapsi, jonka kasvatuksesta me liiton jäsenet tulemme pitämään huolta. On siis otettava jyrkkiä kasvatuskanta. Sillä jos alussa olemme leväperäisiä, niin mitä me siitä lapsesta voimme toivoa? Jo ennen pitkää huomaamme, että vaivamme ovat menneet turhaan. Siis ensimmäinen ohje pitäisi olla, että ohjelmaa tulee olla kehittävää ja arvokasta eikä yksilöperoonana loukkaavaa, kuten se on ollut usein ohjelmakokouksissa, joka tapa nyt kokonaan koetetaan valistuskomitean taholta poistaa. Toiseksi, että jokaisen liittoon yhtyvän jäsenen velvollisuus on suorittaa ohjelmaa, jota kokous kulloinkin hänelle määrää. Turhanaikuiset kieltäytymiset ei saisi tulla kysymyksenäkään. Siis kokonaan pois tuo opittu lause kieltäytyä, että "en minä", ja tilalle asetetaan "kyllä minä". Silloin seuramme toiminta saa ikäänkuin uutta intoa ja varmaan voimme mukaan

toiminta sivulla oljajkin. Nuorisoliitot ovat esim. Suomessa kasvattaneet nuorisoa itsetietoiseksi ja heidän seuransa miellyttäväksi toisia tovereita kohtaan ja sitä samaa tekee nuorisoseura joka maassa jos sen johto on oikea. Niinkuin alussa sanoin, on jokainen tervetullut jäseneksi ja näyttäkäämme, että me saamme jotain aikaa. Kasvatustyö luokkainne keskuudessa on tärkein pyrkimys nykyisten olajien välillä.

Kuoleman kolkko vieras vieraili tänään täällä vieden mukanaan vielä nuoruuden ijuasia olevan Mrs. Ide Miittisen, jaiten hänen kaksi pikku tyttöään vaille äidin hellää huolenpitoa ja hoivaa. Keveät mulat raatajaiskoon haudalle, toivoo

Katri R.

CALGARY, ALTA., CAN.

Aikomukseni on antaa tietää Toverittaren lukijoille, että tässäkin kylässä asustaa myöskin kourallinen koivaosaisia kansalaisiamme, luvultaan noin 25—30 henkeä. Tämä luku on kuitenkin vaihteleva, sillä esimerkiksi miehet täällä enimmäkseen ovat sitä kapitalistien liikkuvaa kalustoa, jotka usein lakkaavat ilmestymästä oltuansa hetken kaupungissa. Naiset sitävastoin ovat vakavampia asukkaita, juuri siksi kun he poikkeuksetta kulkevat työssä täällä, tehden enimmäkseen ravintolatyötä. Mitään järjestöä ei keskuudessamme ole hommuttu juuri siksi kun heimolaisemme täällä ovat enimmäkseen kulkevaa väkeä.

Sanna Kannasto käväsi täällä, pitäen puheen tämän kuun 6 päivä. Hän selosteli kysymystä Vallankumous, sen alku, mahdollinen kehitys ja lopullinen päämäärä, samalla hyvin paljon mainiten maanviljelijäin tärkeydestä tässä kysymyksessä. Sitteen lopuksi hän puhui muutamain näiden nuorille, heidän tärkeydestään yhteiskunnassa ja kuinka ainoastaan siivehellisesti kehittyneet ja tietoa omaava nuoriso voi olla apuna työläisten rivejä luittamassa.

Täällä on tuo pohjolan harmaja hyvin kovekouraisesti käsitellyt meitä viimeiset kolme viikkoa, ollut toisinaan 10 ja 15 astetta alapuolella jäätymäpisteen.

Porin poika.

Ikävä erehdys sattui laadittaessa Lasten Jouluun sisällysluetteloa. Siitä on jäänyt kokonaan pois Klaudie Parkkosen runo "Palmulleni".

*) Kirjeenne eivät huku paperikoriin, olkaa siitä varma, vaikka ne jollain viipyvät. — Toim.